

РЕАЛІЗОВУЄМО ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

Інна АЛІФАНОВА,

заслужений вчитель України, вчитель-методист
Докучаєвської загальноосвітньої школи № 4
Донецької обл.

**Панорама уроків математики у 1–3 класах
за новою програмою і підручниками
С.О.Скворцової, О.В.Онопрієнко***

Розробки уроків для 3-го класу

Урок 1

Тема. Частини величин.

Мета. Актуалізувати уявлення учнів про цілу величину та її частину.

Створити умови для:

– розуміння учнями процесу утворення частин способом ділення цілого на рівні частини та виділення однієї з них, позначення її дробом;

– розуміння сутності чисельника і знаменника дробу;

– розвитку вмінь аналізувати, робити умовиводи. Сприяти вихованню культури спілкування через ситуацію "учень–учень".

Обладнання: сюжетні картинки; магнітний набір "Дроби"; таблички з надписами; записи на дошці; круги, ножиці – за кількістю учнів.

Зміст уроку

I. Мотивація навчальної діяльності. Активізація мислення учнів.

1. Ознайомлення з другою частиною підручника.

• Читання звертання авторів до учнів на с. 1 підручника.

– Хто звернувся?

* Закінчення. Початок див.: "Початкова школа" № 7 за 2014 р.

- Про що йдеться?
- Що побажали?
- Перегляд умовних позначень.
- Які з них вам відомі?
- Що є новим? Поясніть, як ви це розумієте?

2. Слухання учнями притчі. Обговорення.

"Дронго був найкращим майстром стрільби з лука. І у нього завжди було багато учнів. Одного разу Дронго повісив на дерево мішень і запитав кожного з учнів, що він бачить. Перший сказав: "Учителю, я бачу дерево і мішень". Другий: "А я бачу стовбур дерева з мішенню, листя, сонце, пташок на небі". Третій сказав: "Я бачу тебе, мій Учителю, твоїх учнів, дерево, на якому висить мішень". Решта відповідали майже те саме. Тоді Дронго запитав свого найкращого учня: "А що бачиш ти?"

"Пробач мене, Вчителю! Напевно, в мене щось сталося із очима. Я не бачу нічого, крім центра мішені". Дронго повернувся до всіх і сказав ..."

– Як ви думаєте, діти, що сказав Дронго своїм учням? (Відповіді дітей).

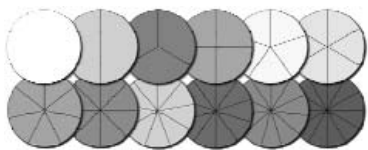
– "Знайте, тільки така людина може попасти в ціль".

– Чому учень не бачив нічого, крім мішені? (Відповіді дітей).

– Отже, щоб попасти в ціль, треба бути зібраним, зосередженим. Я думаю, що і ми зможемо досягнути цілі на уроці, якщо будемо такими.

3. Створення проблемної ситуації.

– Подивіться на дошку. А що бачите ви? (Відповіді дітей).

• Учитель уважно вислуховує, коментує, спонукає до нових висловлювань, ідей.

Коментар. Під час навчального діалогу з учнями вчитель "внутрішньо" регламентує час, щоб не "запрацюватися".

– Чи траплялися у вашому житті ситуації, де треба було ціле поділити на частини? Які? Що ви робили?

– Давайте повправляємося у діленні цілого на рівні частини на уроці. На дошці відкриваються таблички з написами:

ціле	частини цілого	дріб
------	----------------	------

– Що таке дріб? Не знаєте? Чому? (Тому що ми такого ще не вчили).

– На уроці ми також дамо відповідь на запитання: "Що таке дріб?" (Відкривається табличка).

II. Сприйняття нового матеріалу.

1. Практичні вправи на ділення цілого на дві рівні частини та виділення однієї з них (робота за підручником, с. 2–3).

• Виконання завдання № 1 (колективний аналіз, самостійна робота).

- ①. "Розклади" цукерки на групи порівну. Склади відповідні рівності.

– Прочитайте завдання. Що ви маєте зробити?

– У який спосіб?

– Почніть так: спочатку я ..., потім ..., закінчу тим, що ...

– Що означає поділити порівну?

– Самостійна робота. Колективна перевірка.

• Виконання завдання № 2.

- ②. Порівняй задачі. Запиши вирази, які є розв'язаннями задач.

1) Два брати хочуть розділити порівну між собою 6 яблук. Скільки яблук одержить кожний брат?

2) Два брати хочуть розділити порівну між собою 1 яблуко. Скільки яблук одержить кожний брат?

Значення якої частки ти вмієш обчислити? Знайди його. Яке число одержали в результаті? Що ти про нього знаєш? Чи можна за допомогою натурального числа записати результат другого виразу?

– Чи доводилося вам ділити яблуко? На скільки частин? Для чого? Як ви це робили? Ви ділили порівну? Чи можна бути впевненими, що ви поділили яблуко на дві рівні половини? Чому?

– Прочитайте задачі і ви дізнаєтесь, як це робили два брати.

– Читання і порівняння задач (спочатку самостійне обмірковування, потім – колективне).

– Що схоже? Чим різняться?

– Записування виразів, які є розв'язком задач на дошці і у зошитах.

Що означає поділити порівну?

$$6 : 2 = 3 \text{ (ябл.)} \quad 1 : 2 = ?$$

– Відповіді на запитання завдання № 2 (фронтальна робота).

– Як за допомогою цифр і знаків записати половину? Не знаєте?

– Залишимо запитання відкритим.

• Виконання завдання № 3.

- ③. Сашко вирізав із паперу круг. Зігнув його так, що краї збіглися. Хлопчик вважає: у такий спосіб він розділив круг на дві рівні частини. Як можна назвати одну з двох рівних частин цілого?

- Прочитайте завдання мовчки. Розгляньте малюнок.
- У вас на партах – круги і ножиці. Виконайте ті самі дії, що й хлопчик.
- Що ви зробили? Як?
- Що вважає хлопчик? А ви?
- Як можна назвати одну з двох рівних частин цілого?
- Розріжте круг навпіл. Чи рівні ви одержали частини? Як перевірити?
- "На око", накладанням.
- Як називається права частина? А ліва?
- Як позначили половину круга Маринка і Оленка ви дізнаєтесь, коли прочитаєте решту завдання на с. 3, вгорі.

Маринка зафарбувала половину круга червоним олівцем. Як можна інакше показати половину?

Оленка вважає, що можна розмалювати іншу частину круга, і це так само є половина. Скільки половин у цілому крузі?

! Половина – це одна з двох рівних частин цілого. У цілому дві половини.

- Що зробила Маринка (Оленка)? Що вони вважають? Хто правий?
- Як називається круг? (Ціле).
- Скільки половин у цілому? (Учитель при цьому оперує магнітним набором "Дробі" на дошці, учні – за партами).

2. Вправа "Закінчи речення".

Половина – це одна з У цілому

3. Самостійне читання правила у підручнику.

4. Робота над змістом правила (в парах).

Учні об'єднуються в пари, домовляються, хто почне першим, ставлять запитання і відповідають, користуючись текстом правила.

1-й учень. Що таке половина?

2-й учень. Половина – це одна з двох рівних частин цілого.

1-й учень. Скільки у цілому половин?

2-й учень. У цілому дві половини.

• Тепер можна помінятися ролями і повторити діалог.

Коментар. Якщо клас недостатньо підготовлений до такої роботи, спочатку вчитель з учнем подають зразок побудови такого діалогу, потім учні діють за зразком.

III. Усвідомлення нового матеріалу. Обговорення "відкритого" запитання.

– Повернемося до "відкритого" запитання. Яким воно було?

– Ми вже знаємо, як одержати половину. А як записати результат?

– Прочитайте перший абзац тексту на с. 3, під правилом.

Щоб одержати половину, треба ціле розділити на дві рівні частини і взяти одну таку частину:

$$1 : 2 = \frac{1}{2}.$$

Тарасик зацікавився, як одержати половину і записати результат. Хлопчик міркував так: "Був 1 цілий круг, його розділили порівну на дві рівні частини, тому можна зробити такий запис: 1 : 2". Числа 1 і 2 – натуральні, але ж при діленні меншого числа на більше ми не одержимо натуральне число.

– Якими є числа 1 і 2? Чому при діленні 1 на 2 ми не одержимо натуральне число?

– Вирішити цю проблему допомогла п'ятикласниця Наталка. Прочитайте решту тексту.

Допомогти розв'язати цю проблему взялася п'ятикласниця Наталка. Дівчинка зробила такий запис:

$$1 : 2 = \frac{1}{2} - \text{половина.} \quad \frac{1}{2} \rightarrow \begin{array}{l} \text{чисельник} \\ \text{знаменник} \end{array}$$

$\frac{1}{2}$ – це дріб, він записується двома цифрами і читається так: "одна друга".

– Пам'ятайте, досягти цілі допоможе зібраність і зосередженість.

– Отже, як записати половину? Записування на дошці і у зошитах.

Учитель при цьому оперує демонстраційним матеріалом на дошці.

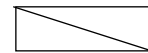
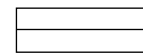
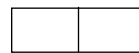
– $\frac{1}{2}$ – це дріб. 1 – це чисельник дробу, 2 – знаменник. Знаменник вказує (знаменує), на скільки рівних частин розділене ціле. На скільки? (Учні хором: на дві). Чисельник вказує, скільки частин цілого взяли. Скільки? (Одну).

Коментар. Це прийом випередження. Матеріал вивчатиметься на наступному уроці, але його складено для сприйняття, тому вчитель "зав'язує" перший вузлик – дає інформацію, не більше).

IV. Застосування знань у новій ситуації.

1. Самостійне виконання завдання № 4. Взаємоперевірка.

④ Зафарбуй у кожній фігурі її половину. Як можна назвати половину?

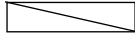
2. Побудова навчального діалогу за створеною вчителем ситуацією.

– Третій прямокутник у підручнику поділено так.

Ви зафарбували ліву нижню або праву верхню частину. Так? Чи впевнені ви, що прямокутник поділено на дві рівні частини? Доведіть це.

Біля дошки двоє учнів, вони тримають модель прямокутника і ножиці.

Катруся. Ілюшо, допоможи мені, будь ласка, визначити: чи поділено цей прямокутник на дві рівні частини? Як довести?

Ілля. Якщо на "око", то начебто рівні. Я думаю, треба розрізати його по лінії і накласти.

Катруся. А як будемо накладати? Якщо так, то не сходиться.

Ілля. Давай по різному.

Катруся. Так, вийшло. Отже, ми довели, що ці частини рівні. Спасибі за співпрацю, Ілюшо.

Ілля. І тобі, Катрусю, теж.

Коментар. Якщо такі діалоги проводяться в системі, то учні будують їх самостійно. Вчитель лише спрямовує. Форми звертання, подяки – обов'язкові.

V. Домашнє завдання.

Виконати завдання № 1, 2 на с. 2 у зошиті "Працюю самостійно". Вивчити правило на с. 3 підручника.

VI. Підсумок уроку.

– Кому вдалося на уроці працювати зосереджено? Чи був результат? Який?

– Можна сказати, що ви влучили в ціль?

– Робота яких учнів вам сподобалася на уроці найбільше? Що саме?

Урок 2

Тема. Частини величини (продовження).

Мета. Забезпечити в ході уроку засвоєння понять *половина, третина, чверть, дріб, чисельник, знаменник*. Сформувати вміння визначати кількість певних частин у цілому, читати і записувати частини у вигляді дробу з чисельником і знаменником. Створити умови для формування розуміння сутності чисельника і знаменника дробу. Розвивати мислення і математичне мовлення (вміння робити узагальнення – формувати думку). Сприяти вихованню культури розумової праці.

Обладнання: таблички з написами; кольорові олівці; магнітний набір "Дробі"; картки з текстом самостійної роботи (за кількістю учнів); записи на дошці.

Зміст уроку

I. Актуалізація опорних знань. Мотивація навчальної діяльності.

1. Колективне обговорення. Словникова робота.

– Повернемося до запитання минулого уроку: "Що таке дріб?" (на дошці відкривається табличка). Не знаєте, чи важко пояснити?

– Що означає слово *дріб*? Це слово, яке "розмовляє" і, щоб зрозуміти його значення, не обов'язково звертатися до словника. До речі, якого? (Тлумачно-го, іншомовних слів).

– Доберіть до слова *дріб* спільнокореневі (дрібний, дробити, дроб'янки).

– Що означає дробити? Зробіть висновок. Отже, дріб – це ...

– Яку частину числа ми навчилися знаходити? (Відкриваються записи на дошці).

– Що таке половина? Скільки половин у цілому? Як знайти половину?

2. Виконання завдання № 1 за підручником, с. 4 з коментуванням.

1. Зафарбуй у кожній фігурі одну другу частину. Як по-іншому можна її назвати?

1-й учень. Щоб зафарбувати у трикутнику одну другу частину, треба знайти його половину.

2-й учень. Половина ромба – це дві частини.

3-й учень. Це шестикутник. Його половина – це три частини.

II. Сприйняття нового матеріалу.

1. Введення нових понять (фронтальна робота з демонстраційним матеріалом).

– Як ви думаєте, ціле можна ділити тільки на дві рівні частини?

• На дошці – магнітні круги, де учні "виділяють" третину, чверть цілого – відкриваються відповідні записи: третина – $\frac{1}{3}$; чверть – $\frac{1}{4}$.

– Якщо ціле поділити на частини, але не рівні – можна утворити дріб? Чому?

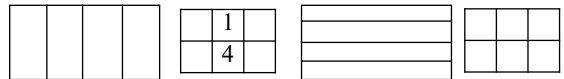
2. Виконання завдання 2 за підручником, с. 4.

– Прочитайте самостійно завдання.

– Що ви маєте зробити спочатку? (Розглянути, як цілі прямокутники поділили порівну на чотири частини). Потім? (Зафарбувати у кожній фігурі одну з частин). Що далі? (Розглянути, як вона записується. Записати дріб біля другої фігури і правильно прочитати її).

– Чим треба закінчити роботу? (Назвати чисельник і знаменник дробу).

2. Розглянь, як цілі прямокутники розділили порівну на чотири частини. Зафарбуй у кожній фігурі одну з таких частин. Розглянь, як вона записується. Запиши дріб поряд із другою фігурою. Прочитай його. Назви чисельник; знаменник. Скільки четвертин у цілому?

! Чверть – це одна з чотирьох рівних частин цілого. У цілому чотири чверті.

Щоб одержати чверть, треба ціле розділити на чотири рівні частини і взяти одну таку частину:
 $1 : 4 = \frac{1}{4}$.

- Самостійна робота. Колективна перевірка.
- 3. Робота над читанням та змістом правил за підручником. Побудова навчальних діалогів у парі (див. вище).
 - Скільки третин (четвертин) у цілому?
 - Як одержати третину (чверть)?
- 4. Самостійне виконання завдання № 3.

3. Запиши, яку частину круга зафарбували. Назви чисельник дробу; його знаменник.

Взаємоперевірка.

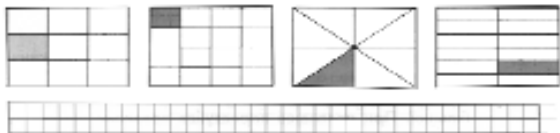
Висновок (записи на дошці): якщо $\frac{1}{2}; \frac{1}{8}; \frac{1}{6}; \frac{1}{4}; \frac{1}{3}$ – дробу, то 1 – натуральне число позначимо буквою a – це чисельник дробу, тоді у дробу $\frac{a}{b}$ b – знаменник дробу.

- Порівняйте дробу. Що в них спільне, а що – відмінне?
- Пам'ятайте, лише той досягає цілі, хто працює зосереджено.

III. Усвідомлення нового матеріалу.

1. Визначення частини цілого, позначення її дробом за завданням № 4 підручника, с. 5.

4. Запиши, яку частину кожного прямокутника зафарбували. Назви чисельник дробу; його знаменник. Як ти вважаєш, на що вказує знаменник? чисельник?

!	a → чисельник → скільки частин взяли b → знаменник → на скільки рівних частин розділили ціле
----------	---

- Називання чисельника, знаменника дробу, на що вони вказують.
- 2. Співвіднесення свого висновку зі змістом правила у підручнику.
- 3. Вправляння у читанні записів з дробовими числами; називання чисельника дробу, його знаменника та визначення їх ролей ("ланцюжком") (завдання № 5, с. 5 підручника).

5. Прочитай записи: $\frac{1}{7}$ торта; $\frac{1}{5}$ яблука; $\frac{1}{9}$ кавуна; $\frac{1}{12}$ дороги; $\frac{1}{10}$ дециметра; $\frac{1}{6}$ години; $\frac{1}{100}$ кілограма. Назви чисельник дробу; його знаменник. Що означає знаменник? чисельник?

IV. Застосування знань у новій ситуації.

1. Виконання перевіркою роботи (4 хв.).
 • Розділи квадрати на дві рівні частини трьома способами. Зафарбуй у кожному квадраті одну рівну частину (4 б.).

- Запиши, яку частину ти зафарбував (2 б.).
- Запиши дробу числами: половина, третина, чверть, одна восьма, одна п'ята, одна десята (2 б.).
- У кожному дробі обведи чисельник синім олівцем, а знаменник – червоним (2 б.).

Загальна кількість балів – 10 балів.

2. Самоперевірка. Самооцінювання ("Ключ" – на зворотній частині дошки).

3. Виконання самостійної роботи за підручником (с. 5, № 6, 7).

6. Обчисли значення виразів.

$$\begin{aligned} 33 + 29 - 27 : 3 &= (83 - 34) : 7 \cdot 3 = \\ 17 + 64 : 8 \cdot 4 &= 98 - 63 : 7 \cdot 2 = \\ (9 \cdot 6 - 6) : 8 &= 3 \cdot 3 \cdot 9 - 12 = \end{aligned}$$

7. Обчисли значення виразу зі змінною $72 - a \cdot 7 + 16$, якщо $a = 4$; $a = 8$; $a = 7$.

4. Самоперевірка (за записами на дошці).

$$\begin{aligned} \overset{2)62}{33} + \overset{3)19}{29} - \overset{1)9}{27} : 3 &= 53 & \overset{1)49}{(83 - 34)} : \overset{2)7}{7} \cdot \overset{3)3}{3} &= 21 \\ \overset{3)17}{17} + \overset{1)8}{64} : \overset{2)32}{8} \cdot \overset{3)4}{4} &= 52 & \overset{3)98 - 63}{98 - 63} : \overset{1)9}{7} \cdot \overset{2)18}{7} \cdot \overset{3)2}{2} &= 80 \\ \overset{1)54}{(9 \cdot 6 - 6)} : \overset{2)48}{8} &= 6 & \overset{1)9}{3 \cdot 3} \cdot \overset{2)81}{9} - \overset{3)12}{12} &= 69 \end{aligned}$$

- У який спосіб ви виконали обчислення у перших діях у підкреслених виразів?
- Чи є раціональніший спосіб?

Якщо $a = 4$, то $72 - a \cdot 7 + 16 = \overset{2)44}{72} - \overset{1)28}{4 \cdot 7} + 16 = 60$

Якщо $a = 8$, то $72 - a \cdot 7 + 16 = \overset{16}{72} - \overset{56}{8 \cdot 7} + 16 = 32$

Якщо $a = 7$, то $72 - a \cdot 7 + 16 = \overset{23}{72} - \overset{49}{7 \cdot 7} + 16 = 39$

V. Домашнє завдання.

- Пропоную удома самостійно придумати і виконати таке завдання – накреслити будь-яку геометричну фігуру, розділити її на кілька рівних частин, зафарбувати одну і підписати, яку частину зафарбовано.
- Як ви думаєте, це завдання краще виконати у зошиті, чи на окремому великому аркуші паперу? Чому?

VI. Підсумки уроку.

- Що таке половина, третина, чверть?
- Як називається цей запис $\frac{a}{b}$? Що називає a , b ?
- На що вказують чисельник і знаменник дробу?
- Ви правильно відповіли на запитання, не помилилися. Чому?
- Оцініть свою роботу на уроці.

Урок 3

Тема. Одиниця вимірювання довжини – міліметр.

Мета. Створити умови для формування розуміння учнями призначення одиниць вимірювання довжини, співвідношень між ними. Сформулювати вміння вимірювати довжини відрізків у міліметрах; у сантиметрах і міліметрах; записувати результати вимірювання. Розвивати аналітико-синтетичні вміння. Заохочувати вольові зусилля учнів.

Обладнання: записи на дошці; картки з самостійними роботами учнів (для перевірки); аркуші паперу з творчими роботами учнів; таблички з надписами; малюнки Знайка, Незнайка; лінійки, прості олівці.

Зміст уроку

I. Мотивація навчальної діяльності. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Повторення вивченого. Аналіз перевіреної роботи.

– На минулому уроці ми писали перевірену роботу. Перегляньте її.

– Чи були у вас помилки? Які? Прокоментуйте.

– Як ви записали дробі: половина, третина, чверть?

• Каліграфічні вправи з написання дробових чисел у зошитах (з коментуванням) (на матеріалі завдання № 1, с. 6 підручника).

– Пишу у верхній клітинці цифру ... – це чисельник дробу. Не пропускаючи клітинки, пишу риску під цифрою. Пишу цифру ... – це знаменник дробу.

① Прочитай дробі. Назви чисельник; знаменник. На що вони вказують?

$$\frac{1}{5}; \frac{1}{10}; \frac{1}{12}; \frac{1}{8}; \frac{1}{3}; \frac{1}{35}; \frac{1}{98}; \frac{1}{16}.$$

– Прочитайте дробі. На що вказують чисельник і знаменник дробу?

– Який знак замінює риска дробу? (Знак ділення).

– На які групи можна розподілити записані дробі? (Перша група (друга) – дробі, у яких знаменник одноцифрове (двоцифрове) число; друга (третя) – дробі, у яких знаменник парне (непарне) число).

2. Перевірка домашнього завдання.

– Які геометричні фігури ви накреслили? Хто виконав завдання у зошиті, хто – на окремих аркушах паперу підніміть руки.

– Прикріпіть свої роботи до дошки.

– Розгляньте, на які дві групи можна розподілити роботи учнів? (Перша група – де позначено дріб, друга – де немає).

– Діти, чому ви так зробили?

– Треба було написати, яку частину зафарбовано, я і написав.

– А я хотіла, щоб діти назвали, яку частину я зафарбувала.

– Як далі працюватимемо? Що ви пропонуєте?
– Спочатку перевіримо, чи правильно виконано завдання.

– Потім позначимо дробом, яку частину зафарбовано.

• Виконання завдання.

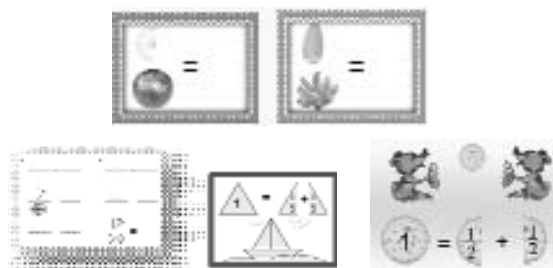
Коментар. Тут можна запропонувати 1–2-м учням прокоментувати свою роботу. Наприклад:

– Я накреслив шестикутник, поділив його на шість рівних частин. Потім зафарбував одну шосту і написав дріб.

Вчитель. А що це за роботи?

Учні. Це Іванко підготував, щоб ми виконали завдання.

• Виконання завдань.

• Оцінювання вчителем робіт учнів (максимальна кількість балів за правильно виконану роботу – 10 балів).

– Дякую за роботу!

II. Сприйняття нового матеріалу.

1. Уточнення поняття *величина*.

– Що ви робите, щоб покуштувати торт або кавун, які мама принесла з магазину?

– Отже, ми знаходимо частину цілого.

– А що ви відповіли б мамі, яка запитала у тата: "Скільки кілометрів ми вже проїхали?" – коли ви всією родиною їхали з Докучаєвська до Донецька? Відстань між містами – 40 км. Тато сказав: "Ми проїхали десяту частину шляху".

– Я б 40 поділив на 10.

– Доведи свою думку.

– Тому що треба знайти десяту частину, отже 40 поділю на 10 рівних частин і буде 4 км.

– Якою буде відповідь мамі?

– Ми проїхали 4 км.

– 4 км – це десята частина від 40 км.

– Кілометр – це одиниця якої величини?

– Які ще величин ви знаєте?

– Де у житті використовуються величини?

• На дошці відкриваються таблички.

Величини
Довжина

Величини
Маса

Величини
Час

2. Вправа "Знайди зайве – доповни" (визначення одиниць вимірювання часу, маси, довжини).

- На дошці відкриваються таблички.

см м год	кг ц хв	с доба тижд. міс. Рік дм
----------------	---------------	---

– Розташуйте одиниці величин від меншої до більшої і навпаки.

– Яку частину становить 1 с від 1 хв? Як визначити?

– Спочатку ..., потім ..., в кінці ...

1 хв = 60 с, тому $1 \text{ с} = \frac{1}{60} \text{ хв}$. Отже, $1 \text{ с} = \frac{1}{60} \text{ хв}$.

3. Виконання завдання № 2 за підручником, с. 6 (читання "ланцюжком").

<p>Час</p> <p>1 с = $\frac{1}{60}$ хв</p> <p>1 хв = 60 с = $\frac{1}{60}$ год</p> <p>1 год = 60 хв = $\frac{1}{24}$ доби</p> <p>1 доба = 24 год = $\frac{1}{7}$ тижд.</p> <p>1 тижд. = 7 днів</p> <p>1 міс. = $\frac{1}{12}$ року</p> <p>1 рік = 12 міс.</p>	<p>Маса</p> <p>1 кг = $\frac{1}{100}$ ц</p> <p>1 ц = 100 кг</p>
	<p>Довжина</p> <p>1 см = $\frac{1}{10}$ дм = $\frac{1}{100}$ м</p> <p>1 дм = 10 см = $\frac{1}{10}$ м</p> <p>1 м = 10 дм = 100 см</p>

III. Усвідомлення нового матеріалу.

1. Створення проблемної ситуації.

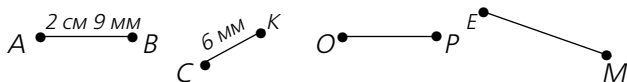
"Якось Знайко, який навчав Незнайку, сказав: "Ось тобі завдання – точно визначити довжину гумки, кришки парти, класної кімнати. Якою міркою ти користуватимешся?" Незнайко відповів: "Я користуватимуся однією міркою – сантиметром. І все буде точно!"

– Чи згодні ви? Доведіть свою думку.

Коментар. Для третьокласників образи казкових персонажів Знайка і Незнайка – це символи істинності та хибності тверджень. Тому діти легко вступають у діалог.

2. Виконання завдання № 3 за підручником. Колективна перевірка.

3. Спробуй виміряти довжини відрізків. Довжини яких відрізків ти не можеш виміряти точно?

– Що треба зробити, щоб точно виміряти довжини відрізків, якщо $AB < 3 \text{ см}$, $CK < 1 \text{ см}$, $OP < 2 \text{ см}$, $EM < 4 \text{ см}$? (Вчитель записує на дошці).

– Треба знайти мірку, яка менша 1 см.

3. Виконання завдання № 4 – самостійний пошук інформації.

4. Розглянь лінійку. Скільки сантиметрів між двома сусідніми великими поділками? Відрізок в 1 см поділений на 10 рівних частин. Десята частина сантиметра – це 1 мм. Відстань між двома маленькими поділками на лінійці дорівнює 1 мм. Ознайомся, як співвідноситься нова одиниця довжини з відомими тобі.

Довжина				
1 мм	=	$\frac{1}{10}$ см	=	$\frac{1}{100}$ дм
1 см	=	10 мм	=	$\frac{1}{10}$ дм
1 дм	=	10 см	=	100 мм
1 м	=	10 дм	=	100 см

- Обговорення за змістом тексту.

- Читання таблиці "ланцюжком".

Коментар. На цьому етапі інформації достатньо, але наступний урок треба починати з повторення вивченого й усні вправи будувати на цьому матеріалі.

4. Виконання завдання № 5 – самостійна робота. Колективна перевірка: три учні виходять до дошки і записують довжини поданих відрізків у різних одиницях.

5. Виміряй довжини відрізків. Запиши результат у різних одиницях довжини.

A •-----• B M •-----• P C •-----• K

5. Самостійна робота за матеріалом завдань № 6, 7 у підручнику. Взаємодопомога. Взаємоперевірка.

6. Обчисли значення виразів.

$$40 : 8 + 3 \cdot 2 = \quad 6 \cdot 6 : 4 + 35 =$$

$$73 + (7 \cdot 4 - 9) = \quad 64 : 8 + 54 : 9 \cdot 3 =$$

$$2 \cdot 3 \cdot 9 + 46 = \quad (9 \cdot 6 - 5) : 7 - 16 =$$

7. Розв'яжи рівняння.

$$x : 5 = 7 \quad a \cdot 9 = 100 - 46 \quad (90 - 18) : c = 9$$

$$36 : 9 \cdot k = 32$$

IV. Домашнє завдання.

Виконати завдання №1 – 3 на с. 3 у зошиті "Працюю самостійно"; вивчити правила.

V. Підсумки уроку.

– Ви довели, що не згодні з твердженням Незнайка. Що б ви йому порадили?

– Кому під час самостійної роботи знадобилася допомога однокласників? Як ви почувалися у ролі вчителя? Чи корисно учням побувати в ролі вчителя? Чому?

– Дякую всім за роботу на уроці!